

Andelsjordbruk finns över hela världen

De är representerade i ett internationellt nätverk, Urgenci, under principen "Lokalt och solidariskt samarbete mellan producenter och konsumenter."

Teikei, Japan

Reciproco, Portugal

Solidarische Landwirtschaft, Tyskland

Community Supported Agriculture (CSA), USA

Agriculture soutenue par la communauté (ASC), Kanada

Association pour le maintien de l'agriculture paysanne (AMAP), Frankrike

Asociația pentru Susținerea Agriculturii Țărănești (ASAT), Rumänien

Gruppi di Acquisto Solidale (GAS) och Orti Solidali, Italien

Grupa solidarne razmjene (GSR), Kroatien

Съпричастно земеделие, Bulgarien

Andelslandbruk, Norge

Om du vill veta mer!

Kontakta den nationella föreningen Andelsjordbruk Sverige

www.andelsjordbruksverige.se

För intresserade i Västra Götalandsregionen

facebook.com/andelsjordbrukvg

Andelsjordbruk

För närproducerad och lönsam mat!

Andelsjordbruk är ett smart och alternativt sätt att bedriva lönsamt jordbruk. Det är vanligt i flera delar av världen där det kallas Community Supported Agriculture (CSA). Konceptet är nu på stark frammarsch i Sverige!

Grunden i affärsmodellen är ett direktavtal mellan konsument och producent där konsumenterna blir andelskunder för att stötta lokala företag. Producenten säkrar sin avsättning och får ett bättre pris då mellanleden med grossister och handlare försvinner. Samtidigt säkrar konsumenten möjligheten att köpa närproducerad, oftast ekologisk mat. Fler mervärden är delaktighet, kunskap och sociala kontakter.

Nybrukarna i Småland

Hur organiseras ett andelsjordbruk?

Andelsjordbruk finns över hela världen. De är representerade i ett internationellt nätverk, Urgenci, under principen ”Lokalt och solidariskt samarbete mellan producenter och konsumenter.”

Alla andelsjordbruk har tre gemensamma kännetecken; närodlat, betalning i förväg och regelbunden, oftast veckovis leverans.

Kunder

Grunden i Andelsjordbruk är ett direktavtal mellan konsument och producent där konsumenterna förbinder sig att köpa andelar av skörden och att betala i förväg. Konsumenterna kan även påverka vad som ska odlas. Antalet kunder varierar, det finns gårdar med allt från fem till flera hundra fasta kunder runt om i världen.

Organisation

Producenten är ansvarig för produktion, drift och planering. Till sin hjälp kan producenten ha en mindre kärngrupp av konsumenter för att lösa problem eller använda som bollplank. Om konsumenterna vill delta i gemensamma arbetsdagar eller bidra med andra arbetsinsatser kan detta regleras i avtalen och vara del av betalningen.

För att utveckla delaktigheten är det bra att hålla större möten minst en gång om året där alla medlemmar bjuds in och diskuterar synpunkter på exempelvis utbud, mängd, pris och leveranser. Vissa gårdar anordnar även skördefester, kurser och gemensamma arbetsdagar.

Avtal

Oftast tecknas ett avtal med hela konsumentgruppen men det kan även förekomma specialavtal med till exempel restauranger eller förskolor. I avtalet är det viktigt att klargöra pris, antalet leveranser och betalningssätt. Kunden måste vara medveten om att det förekommer variationer mellan år i avkastning och kvalitet. Även distributionsfrågor och eventuella leveransplatser framgår i avtalet. Ett exempel på avtal är ett välkomstbrev där man vid första inbetalning förbinder sig att betala och ta emot leveranser för hela säsongen.

Betalning & Prissättning

Genom förskottsbetalning blir det möjligt för producenten att göra de inköp och investeringar som krävs men också att planera och betala för extra personal. En del producenter har månadsvis betalning och andra tar betalt för hela säsongen på en gång. Priset utgår från verkliga kostnader för arbete, transporter och insatsmedel.

Om leveransen består av 15 korgar grönsaker om året för 300 kr/st till 200 medlemmar, så genererar det 900 000 kr.

Leveranser

Grönsaker levereras vanligtvis i korgar eller lådor till avtalade utlämningsplatser nära konsumenterna varje vecka. Utbudet varierar efter säsongen. Även produkter som honung, ägg, syrade grönsaker och kött kan ingå i lådorna. För andelsjordbruk i mindre skala och med lokala kunder kan ett rullande schema där medlemmarna åker ut och hämtar skörden vara ett alternativ. En del gårdar har självplock eller avhämtning på gården. Om det ingår animalieprodukter som kött och mejerivaror krävs kylrum och kyltransport.